



## Hynstebiter nieuws

Een nieuw seizoen schept altijd hoge verwachtingen. Wanneer sluipt de eerste Vuurjuffer uit, worden er weer nieuwe libellensoorten ontdekt in Fryslân en zal de Oostelijke witsnuitlibel weer aanwezig zijn, ditmaal misschien in hogere aantallen? Vragen die in de loop van het veldseizoen van 2007 zullen worden beantwoord. Naast vragen zijn er ook een aantal zekerheden: de groep mensen die libellen inventariseert in Fryslân groeit gestaag en het enthousiasme van deze hynstebiters werkt aanstekelijk. Er worden steeds meer gebieden onderzocht en soortgerichte onderzoeken uitgevoerd. En daardoor komen we steeds meer te weten over de libellenfauna van 'ús Heitelân'. Ook voor 2007 staan er weer leuke projecten op stapel, waaronder de oprichting van een Fries libellenreservaat en de wijzigingen van de Friese libellennamen.

### Libellenreservaat 'De Wyldemerk'

In samenwerking met Staatsbosbeheer, De Vlinderstichting, Landschapsbeheer Friesland en natuurlijk De Hynstebiter zal op zaterdag 12 mei 2007 De Wyldemerk officieel als eerste libellenreservaat van Fryslân worden geopend. Geen reservaat waarin mensen worden geweerd, maar juist een reservaat dat opengesteld is voor belangstellenden. Een reservaat waarin via informatieborden voorlichting wordt gegeven en waar het beheer gericht zal zijn op het behoud en de verdere ontwikkeling van de libellenrijkdom van De Wyldemerk. Via diverse informatiekanaalen (als provinciale en regionale kranten, Twirre en onze website) wordt u hiervan op de hoogte gehouden. Op dit moment wordt er foldermateriaal ontwikkeld voor jong en oud en worden er, met subsidies van het VSB-fonds, De Vlinderstichting en Staatsbosbeheer, informatieborden gemaakt. Ook zal er een boekje verschijnen over het libellenreservaat.

### Fryske libellennammen

Een werkgroep bestaande uit Gjerrit Hekstra, Sake Roodbergen, Peter de Boer, Tom Jager, Marten Wesselius, Anneke Hofstra, Ronald van Seijen en Ep van Hijum doet binnenkort een voorstel voor de officiële vaststelling van de benoeming van libellensoorten in 'geaf Frysk' aan de Fryske Akademy. Aanleiding tot deze verandering is de onvolledige lijst met Fryske nammen die nu geldt en de, naar onze mening, onjuiste benaming van een groot aantal soorten. Veel Friese soorten, met name de nieuw ontdekte, hadden nog geen Friese naam. Door een consequente benaming van familienamen en geslachtsnamen krijgen soorten een nieuwe uitgang die past bij de soort. Zo krijgen pantserjuffers voortaan 'Hynderkes' als familienaam en wordt deze naam consequent toegepast bij de soortnamen: Houtpant-

serjuffer wordt Houthynderke, Gewone pantserjuffer wordt Wetterhynderke, Tangpantserjuffer wordt Grou hynderke. Gedrag, uiterlijke kenmerken en biotoop zijn uitgangspunten voor de benoeming van een soort. Na officiële vaststelling door het bestuur van de Fryske Akademy wordt een evenement gepland om deze naamsverandering bij een groot publiek onder de aandacht te brengen.

### Onderzoeken

De overige projecten richten zich vooral op soorten (volgens bovenstaand overzicht) en gebieden. Wilt u meewerken aan een gebiedsinventarisatie of soortenproject, of hebt u waarnemingen van bovenstaande soorten gedaan? Alle medewerking is van harte welkom. Laat het ons weten!

Daarnaast vinden gebiedsgerichte libelleninventarisaties plaats in It Easterskar, Rottige Meente, De Wyldemerk, de golfbaan te Oudemirdum, Blesdijkerheide en Delleboersterheide. Tevens zal aandacht uitgaan naar het Friese merengebied, inclusief Wyckeler Hop en Sondeler Leijer.

Soort	Wetenschappelijke naam	Contactpersoon
Noordse winterjuffer	<i>Sympecma paedisca</i>	Anneke & Ronald
Oostelijk witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia albifrons</i>	Peter
Groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>	Peter
Bandheidlibel	<i>Sympetrum pedemontanum</i>	Ep
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Peter & Ep
Weidebeekjuffer	<i>Calopteryx splendens</i>	Peter & Tom
Gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora flavomaculata</i>	Peter & Ronald
Noordse glazenmaker	<i>Aeshna subarctica</i>	Peter & Ronald

Datum	Aanvang	Excursiegebied	Thema	Excursieleider(s)	Startpunt
19 mei	11.00 uur	De Wyldemerk	Gevlekte witsnuitlibel	Ep van Hijum	P. Ingang (noordkant)
26 mei	11.00 uur	Rottige Meente	Noordse witsnuitlibel	Ronald / Anneke	Vogelkijkhut, Brandemeer
16 juni	11.00 uur	Alde Feanen	op zoek naar de Tweevlek	Peter de Boer	Houtpylk, IFG bedrijfsgebouw
14 juli	11.00 uur	Delleboersterheide	samen met de KNNV	Peter de Boer	P. Oosterwoldse weg (zuid)
8 sept.	ca. 9.00 uur	Schiermonnikoog	hele eiland	alle Hynstebiters	Haven Lauwersoog
6 okt.	11.00 uur	Brandemeer	Noordse Winterjuffer	Ronald / Anneke	Oldelamerbrug

## Uurhokkenproject

Het uurhokkenproject is een meerjarig verspreidingsproject om tot een definitieve Atlas van de Friese libellen te komen. Wij hopen dat nog meer mensen een uurhok willen adopteren. Via dit project kunnen we Fryslân gebiedsdekkend inventariseren op libellen. Voor meer informatie en deelname kunt u terecht op de website: [www.hynstebiter.nl](http://www.hynstebiter.nl) of contact opnemen met Anneke Hofstra (e-mail: [a.hofstra10@chello.nl](mailto:a.hofstra10@chello.nl)).

## Excursies

In 2007 zijn bovenstaande excursies gepland (alle op zaterdag). Meer informatie vindt u te zijner tijd in Twirre, op onze website en/of in de nieuwsbrieven. Aanmelden bij de excursie-leider(s) of via Ep (e-mail: [epvanhijum@gmail.com](mailto:epvanhijum@gmail.com)).

## Libellencursus

Vanwege de nog steeds groeiende belangstelling wordt in 2007 opnieuw een cursus voor de herkenning van de Friese libellen georganiseerd. Dit jaar wordt samengewerkt met de KNNV en het IVN. De cursus bestaat uit twee theorieavonden (op dinsdagavond 17 en 24 april) en twee excursies (op zaterdag 2 juni en 7 juli). De theorieavonden worden gehouden in de Natuurij te Drachten (naast de kinderboerderij). Er hebben zich reeds 20 deelnemers opgegeven, maar er is nog ruimte voor extra deelnemers. Voor opgave en meer informatie, liefst vóór 10 april, kunt u zich richten tot Peter de Boer (06-53609123 of [anax@home.nl](mailto:anax@home.nl)) of Hans Bijl, KNNV-Drachten (0512-520986).

## Ledenavond

De jaarlijkse ledenavond (voor leden en belangstellenden) wordt weer op onze vaste locatie gehouden, het hoofdkantoor

van It Fryske Gea in Huize Oltterterp. We hebben een afwisselend programma voor u in petto op donderdag 29 maart met het nodige praatwerk, netwerken, presentaties en ontspanning. Ook zal er weer een prachtige libellenfilm met uniek Fries beeldmateriaal worden gepresenteerd door onze eigen 'odonta-cineast' Ronald van Seijen. Leden ontvangen nader bericht via e-mail.

## Jaar van de libel

Voor iedere rechtgeaarde hynstebiter is elk jaar vanzelfsprekend een libellenjaar, maar de KNNV heeft 2007 uitgeroepen tot het 'jaar van de libel'. Dit betekent dat de KNNV dit jaar bijzondere aandacht aan libellen gaat besteden en deze boeiende insectengroep in het zonnetje gaat zetten. Als werkgroep zullen wij hier natuurlijk ook ons steentje aan bijdragen.

## Lidmaatschap

Voor slechts € 7,50 per jaar geeft u de werkgroep de mogelijkheid onderzoek te verrichten. Zo draagt u bij aan het behoud en beheer van belangrijke libellenbiotopen. Leden ontvangen onze (digitale) nieuwsbrief gratis en worden op die manier op de hoogte gehouden van recente ontwikkelingen en waarnemingen. Kijk op onze website ([www.hynstebiter.nl](http://www.hynstebiter.nl)) hoe u zich aan kunt melden. Daar is bovendien veel achtergrondinformatie (rapporten, determinatie, verspreidingskaartjes, foto's en meer) over het libellenonderzoek in Fryslân te vinden.

Wij wensen iedereen alvast een boeiend en libellenrijk veldseizoen in 2007.

Namens de hynstebiters,  
E. Peter de Boer en Ep van Hijum